

V. Vaivaishoitohallitus.

Vaivaishoitohallituksen kertomus Helsingin kaupungin vaivaishoidon hallinnosta vuonna 1919 sisälsi seuraavaa:

Vaivaishoitohallituksen kokoonpano. Vaivaishoitohallitukseen kuuluivat samat jäsenet kuin vuonna 1918 helmikuun 26 p:ään 1919, jolloin uuden kunnallislain mukaisesti valittu hallitus kokoontui ensi kerran voimassa olevan ohjesäännön 15 §:n nojalla jakautuakseen osastoihin, valitakseen varapuheenjohtajan, keskushallituksen y. m. Hallitusta, joka edellisinä vuosina oli työskennellyt neljänä osastona, laajennettiin jo 1919 vuoden alussa perustamalla viides osasto, mikä laajennus kävi mahdolliseksi sen kautta että kaupunginvaltuusto maaliskuun 3 p:nä valitsi hallitukseen 6 jäsentä entisten lisäksi. Yhteisen vaivaishoitohallituksen puheenjohtaja oli ylijohtaja B. Breitholtz ja varapuheenjohtaja filosofiantohtori O. W. Louhivuori. Hallituksen jäseninä olivat ylivalvontansa alaisten alueiden mukaan ryhmitettyinä seuraavat henkilöt:

Alue.	Johtaja.	Apulaisjohtaja.
I.	Toimittaja Y. Räisänen	Neiti P. af Heurlin
II.	Filosofianmaisteri E. Heikel	Everstiluutnantti O. Ehrström
III.	Isännöitsijä C. F. Fagerholm	Filosofiantohtori O. W. Louhivuori
IV.	Opettajatar O. Oinola	Asioitsija K. Sinisalo
V.	Palomestari V. Bergström	Puuseppä J. Virtanen
VI.	Neiti A. Snäll	Rouva M. Leino
VII.	Aluelääkäri V. Leontjeff	Vahtimestari J. Kivilahti
VIII.	Filosofiantoht. J. af Forselles	Rouva E. Kajander
IX.	Aluelääkäri L. Wetterstrand	Rouva H. Seppälä
X.	Kansankeittiön omistaja E. J. Hämäläinen ¹⁾	Johtaja A. Kuusi ²⁾
XI.	Rouva S. Thomasson	Neiti H. Edelmann
XII.	Pastori S. Berglund	Rouva K. Boisman
XIII.	Neiti E. Fagerholm	Lääketieteen- ja kirurgiantohtori R. Löfqvist
XIV.	Kansakoulunopett. A. Noponen	Maalari A. Airisto
XV.	Johtaja A. H. Karvonen	Kirvesmies K. J. Aalto

Varajäseniä olivat lääketieteenlensiaatti J. Veikkola, toimittaja M. Paasivuori, rouva I. Grönstrand, toimittaja O. H. Puro, lääketieteenlensiaatti K. A. Tukiainen ja rouva G. Koski.

¹⁾ Herra E. J. Hämäläinen kuoli vuoden varrella ja hänen sijalleen tuli johtaja A. Kuusi. — ²⁾ Myöhemmin neiti M. Lindberg.

Tarkastusalueita oli 15 ja ne käsittivät seuraavat osat kaupunkia: I alue: I, II, III ja VIII kaupunginosan sekä Yrjönkadun itäpuoleisen osan IV ja V kaupunginosaa; II alue: VII ja IX kaupunginosan sekä Tehtaankadun eteläpuoleisen osan VI kaupunginosaa; III alue: Tehtaan- ja Merimiehenkadun välisen osan VI kaupunginosaa; IV alue: Merimiehenkadun pohjoispuoleisen osan VI kaupunginosaa sekä Yrjönkadun länsipuoleisen ja Eerikinkadun eteläpuoleisen osan IV ja V kaupunginosaa; V alue: Eerikinkadun pohjoispuoleisen, Yrjönkadun länsipuoleisen sekä Malmin-, Kansakoulun- ja Simonkatujen eteläpuoleisen osan IV kaupunginosaa; VI alue: muut osat IV kaupunginosaa sekä Töölön ja Meilansin; VII alue: Lönnrotinkadun kaakkoispuoleisen ja Viidennen linjan lounaispuoleisen osan XI kaupunginosaa sekä Eläintarhan huvilat; VIII alue: Lönnrotinkadun luoteispuoleisen ja Neljännen linjan lounaispuoleisen osan XI kaupunginosaa; IX alue: muut osat XI kaupunginosaa; X alue: Brahenkadun itäpuoleisen osan XII kaupunginosaa; XI alue: Brahenkadun länsipuoleisen osan XII kaupunginosaa; XII alue: X kaupunginosan; XIII alue: Virtain- ja Vallilanteiden eteläpuoleisen osan Vallilaa sekä Bölen ja Huopalahden; XIV alue: muut osat Vallilaa sekä Vegankadun eteläpuoleisen osan Hermannia; XV alue: muut osat Hermannia, Toukolan ja Vanhankaupungin.

Keskushallitukseen kuuluivat puheenjohtaja Breitholtz, varapuheenjohtaja Louhivuori sekä jäsenet Airisto, Berglund, Bergström, Ehrström, Fagerholm, af Forselles, Hämäläinen, Karvonen, Leontjeff, Räisänen ja Virtanen.

Vaivashoitohallituksen eri osastojen kokoonpano oli kertomusvuonna seuraava:

1 osastoon kuuluivat I, II ja IV tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Ehrström ja varapuheenjohtajana herra Räisänen; 2 osastoon III, V ja VI tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Bergström ja varapuheenjohtajana herra Louhivuori; 3 osastoon VII, VIII ja XI tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana neiti af Forselles ja varapuheenjohtajana herra Leontjeff; 4 osastoon IX, X ja XII tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Berglund ja varapuheenjohtajana herra Hämäläinen; 5 osastoon XIII, XIV ja XV tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Karvonen ja varapuheenjohtajana herra Airisto.

Suljetun vaivashoidon lautakuntaan kuuluivat herra Ehrström puheenjohtajana, herra Bergström varapuheenjohtajana ja herra Virtanen jäsenenä; varajäsen oli neiti Snäll.

Vaivashoitohallituksen virkamiehet ja muu henkilökunta. Vaivashoitohallituksen henkilökunnassa tapahtuivat vuoden varrella seuraavat muutokset:

Sihteerinvirkaa, joka oli avoinna, hoiti koko vuoden varatuomari A. P. Arvelo, vastaperustettua avustavan kassanhoitajan tointa neiti J. Sjöblom. Kanslianjohtaja H. Myhrbergin sijaisena hänen toimiessaan v. t. toimitusjohtajana oli huhtikuun 1 p:ään rouva T. Landén ja siitä lähtien neiti H. Lindroos. Vastaperustettuun avustavan kanslianjohtajan virkaan nimitettiin kirjuriapulainen rouva E. Mellberg. Avustavan kanslianjohtajan Landénin sijaisena hänen hoitaessaan kanslianjohtajan virkaa toimi huhtikuun 1 p:ään neiti H. Lindroos ja sen jälkeen rouva A. Lundén. Kaitsijoista olivat eronneet rouvat K. Boisman ja E. Höckerstedt; uusiksi kaitsijoiksi otettiin rouvat H. Bergman ja I. Ek sekä neidit L. Koivisto ja S. Soldan. Kansliain kirjuriapulaisista oli rouva E. Mellberg nimitetty avustavaksi kanslianjohtajaksi ja neiti E. Wohlström eronnut. Heidän sijaansa sekä kolmeen uuteen kirjuri-

apulaisen virkaan asetettiin neidit E. Ekholm, L. Lehto, V. Paulin, B. Saari ja H. Spranger. Rekisteritoimiston kolmanneksi kirjuriapulaiseksi valittiin neiti N. Johansson. Ylimääräisinä virkailijoina vaivaishoitohallituksessa toimivat toinen assistentti K. Berger, notaari K. J. Brummer, kanslianjohtaja A. Grönvik, kirjuriapulaiset I. Johansson, H. Paulin ja S. Savander sekä kaitsijat L. Heikkinen ja A. Ritz.

Kunnalliskodin ja työlaitoksen lääkäriksi valittiin vuoden varrella lääketieteenlisensiaatti G. Björkqvist. Kullan torpan lastenkodin johtajattarena oli neiti K. Syväne.

Kokoukset y. m. Yhteinen vaivaishoitohallitus kokoontui 2 kertaa käsittelemään voimassa olevan ohjesäännön 15 §:ssä mainittuja asioita. Keskushallituksella oli 21 varsinaista ja 2 ylimääräistä kokousta, joissa käsiteltiin 1,411 asiaa. Näistä oli 429 toimitusjohtajan, 275 lastenhoidontarkastajan, 414 sihteerin, 61 johtajanapulaisen ja 232 suljetun vaivaishoidon lautakunnan valmistelemia asioita.

1 osastolla oli 25, 2 osastolla 26, 3 osastolla 29, 4 osastolla 27 ja 5 osastolla 19 kokousta. Niissä käsiteltiin 11,283 asiaa, joista 2,298 1:sellä, 2,285 2:sella, 2,377 3:nnella, 2,761 4:nnellä ja 1,562 5:nnellä osastolla.

Lähtevien toimituskirjain kokonaislukumäärä oli 3,672. Toimitusjohtaja lähetti 297 kirjelmää, johtajanapulainen 670 ja lastenhoidontarkastaja 515.

Huhtikuun 16 p:nä avattiin Pengerkadun 4:ssä toinen haarakanslia. Työ jaettiin eri kansliain kesken niin että It. Heikinkadun 1:ssä olevan pääkanslian toimintapiiriin kuuluivat Pitkäsillan eteläpuoleiset kaupunginosat sekä Töölö ja Meilansi, Pengerkadun varrella olevan I haarakanslian toimintapiiriin X, XI, XII kaupunginosa sekä II, samoin Pengerkadulla sijaitsevan haarakanslian toimintapiiriin Vallila, Hermannin, Toukola, Böle ja Huopalahti. Kanslioissa käsiteltiin yhteensä 75,401 asiaa, kuten taulusta III tarkemmin käy selville.

Elatusvelvollisten korvausvelvollisuus. Mitä tulee kaupungissa asuvain elatusvelvollisten takaisinmaksuvelvollisuuden valvontaan, tehtiin vuoden varrella 1,388 tällaisia asioita koskevaa päätöstä, minkä ohessa poliisille toimitettiin 2,912 kirjallista kutsu- ja noutopyyntöä. Annetun vaivaishoidon korvauksena kertyi kaupungissa asuvilta maksuvelvollisilta elättäjiltä 115,702: 93 markkaa, jota paitsi työlaitoksessa suoritettulla työllä korvattiin 16,573: 50 markkaa. Eri kunnilta saatiin 99,708: 63 markkaa ja valtiolta 285,062: 65 markkaa. Muuta korvausta kannettiin yhteensä 42,841: 42 markkaa.

Eri syistä poliisilla noudetuista 2,912 henkilöstä otettiin kunnalliskotiin ja työlaitokseen 74, joista 46 oli miehiä ja 28 naisia. Maaherralta anottiin 353 velvollisuutensa laiminlyöväin perheenelättäjän etsimistä kuulutuksella. Henkilöitä, joita toimitusjohtaja vaivaishoitohallituksen puolesta poliisin pyynnöstä varoitti joutilaisuuden, kerjuun y. m. johdosta, oli 2,666, niistä 857 miestä ja 1,809 naista.

Lastenhoito. Vaivaishoitohallituksen asiana olevaa lastenhoitoa toimitettiin vuonna 1919 pääasiallisesti samaan tapaan kuin edellisenäkin vuonna. Niiden lasten hoidosta, joiden vanhemmat olivat osoittautuneet kykenemättömiksi näitä elättämään, hankki asianomainen osastohallitus lastenhoidontarkastajan lausunnon.

Lastenrekisterissä oli joulukuun 31 päivänä 1918 2,806 henkilöselvitystä ja vuonna 1919 tuli lisäksi 606 uutta selvitystä, joten niitä viimeksi mainitun vuoden päättyessä oli kaikkiaan 3,412.

Rekisteritoimisto työskenteli samoin kuin edellisenä vuonna. Kyselyjen luku osoitti huomattavaa lisääntymistä johtuen siitä, ettei kansakouluissa

jaettu mitään avustuksia ilman että ennakolta oli tiedusteltu asiaa rekisteritoimistolta. Ilmoitusten luku väheni sitävastoin melkoisesti sen johdosta, että hyväntekeväisyysyhdistysten avustustoiminta kertomusvuonna yleensä ei ollut yhtä laajaa kuin vuonna 1918. Uusia avustuskortteja annettiin yhteensä 825.

Yksityishenkilöiden, hyväntekeväisyysyhdistysten y. m. vuoden varrella tekemien, avunetsijöitä koskevien tiedustelujen luku oli seuraava:

Suomenkieliset kansakoulut	2,160	Hyväntekeväisyyden järjestämisyhdistys	42
Ruotsinkieliset kansakoulut	1,392	Sedmigradskyn pientenlastenkoulu	24
Amerikkalainen Suomen lasten avustustoimikunta	1,174	Kaupunkilähetys	14
Suomenkielisten kansakoulujen kesäsiirtolatoimikunta	575	Marian turvakoti	7
Lastensuojelukeskus	555	Vankeusyhdistys	3
Yksityishenkilöt	132	Kasvatuslautakunta	2
Työnvälitystoimisto	56		
		Yhteensä	6,136

Seuraavat määrät ilmoituksia puutteenalaisille henkilöille annetusta avusta tekivät allamainitut yhdistykset ja laitokset:

Suomenkieliset kansakoulut	5,401	Lastenhoidon edistämisyhdistys ..	45
Kaupunkilähetys	2,745	Kansanlastentarhat	28
Ruotsinkieliset kansakoulut	984		
Työnvälitystoimisto	515	Yhteensä	9,816
Konvalescenthem-Toipumakoti-yhdistys	98		

Ilmoituksia lakanneista jatkuvista avustuksista tehtiin 115, joista 97 saapui Konvalescenthem-Toipumakoti-yhdistykseltä, ja 18 lastenhoidon edistämisyhdistykseltä. Rekisteröityjen korttien luku lisääntyi vuoden varrella 1,871:llä ja oli vuoden päättyessä 20,069. Uusia henkilöselvityksiä tuli lisäksi 2,118, jota vastoin 987 henkilöä poistettiin rekisteristä; selvityksiä oli siis vuoden päättyessä 14,563. Näistä koski 446 henkilöä, jotka olivat saaneet avustusta ainoastaan armeliaisuusyhdistyksiltä.

304 tapauksessa rekisteritoimistolle tehty ilmoitukset koskivat henkilöitä, joilla ei ollut kotipaikkaoikeutta Helsingissä, 287 tapauksessa ilmoitettiin toimistolle, ettei avustus ollut tarpeellinen ja 29 tapauksessa todettiin avunetsijain antaneen väärän osoitteen. 35 henkilöä ilmoitettiin toimitusjohtajalle saamaan varoituksen kerjuusta.

Avustuksensaajain kokonaisluku. Vaivashoitohallituksen toimesta vuonna 1919 hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

Kotonaan suoranaista avustusta saaneita ¹⁾	4,043	Elätteelle annettuja	1,533
Mielisairaaloissa ja turvakohteissa kunnalliskodista erillään hoidettuja	881	Päiväkodissa hoidettuja ..	836
Sairaaloissa kunnalliskodista erillään hoidettuja	2,580	Lastenkoteihin otettuja ²⁾ ..	644
Lahjoitettujen varojen koroilla hoidettuja	105	Kunnalliskotiin ja työläitokseen otettuja	1,099
		Yhteensä	11,721

Kotonaan suoranaista avustusta saaneista 4,043 köyhästä oli maaliskuun 17 p:nä 1879 annetun asetuksen 2 §:n mukaisesti 1,958 vaivashoitoon ehdottomasti oikeutettuja, kun taas 2,085 oli puutteenalaisia, joilla ei ollut ehdotonta

¹⁾ Avunsaajain perheitä (miestä tai vaimoa ja lapsia) lukuunottamatta. — ²⁾ Ks. siv. 272.

oikeutta vaivashoittoon. Suoranaista avustusta annettiin yhteensä 1,436,496: 75 markkaa; jokaisen avustuksensaajan osalle tuli siis keskimäärin 355: 30 markkaa. Avustus annettiin yleensä rahassa, mutta sen ohella jaettiin ruokaa keskuskeittolasta, jalkineita, valmiita vaatteita, kangasta, sukkalankaa y. m.

Eri laitoksissa hoidetut. Helsingin kaupungin vaivashoidon kustannuksella hoidettiin vuonna 1919 seuraavissa laitoksissa ja turvakodeissa vieressä mainitut henkilömäärät:

Kivelän mielisairasosastolla ja Greijuksen lisäsairaalassa	359	Seilin mielisairaiden turvakodissa	18
Nickbyn mielisairaalassa (ynnä elätteelle annettuja mielisairaita Sipoossa).....	485	Vaajasalon kaatuvatautishoitolassa	4
Lapinlahden mielisairaiden keskuslaitoksessa	14	Oulun kaatuvatautiskodissa ..	1
Pitkäniemen mielisairaiden keskuslaitoksessa	1	Sortavalan diakonissalaitoksessa	2
		Yhteensä	881

Kunnalliskodista erillään olevissa sairaaloissa hoidetut. Kunnalliskodista erillään olevissa sairaaloissa ja parantoloissa Helsingin kaupungin vaivashoidon kustannuksella hoidettujen henkilöiden lukumäärä oli:

Yleisen sairaalan eri osastoilla	213	Diakonissalaitoksen lasten-	
Marian sairaalassa	1,038	kodissa »Droppen»	64
Kivelän sairaalan yleisellä osastolla	1,029	Högsandin parantolassa	13
Humaliston sairaalassa	133	Muissa parantoloissa	39
Muissa sairaaloissa	51	Yhteensä	2,580

Lahjoitettujen varojen koroilla avustetut. Erinäisten vaivashoidolle lahjoitettujen, rahatoimikamarin hoitamien rahastojen korot jakoi vaivashoitohallitus 105 henkilön kesken, jotka maksuosoituksilla nostivat rahatoimikonttorista heille myönnetty osuudet.

Nämä korkovarot jaettiin seuraavan laskelman mukaan:

Helmikuussa korkoa:		Lokakuussa korkoa:	
Alexandran rahastosta	200: —	Maria Bergmanin rahastosta	476: 81
Wilhelm Elgin rahastosta ..	554: 43		
Gustaf Hanellin rahastosta ..	283: 84	Joulukuussa korkoa:	
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahastosta	534: —	Adolf Fredrik Sierckin rahastosta	350: —
		Elsa Maria Lampan rahast.	512: 84
		Lisette Gardbergin rahast.	103: —
		W. J. E. Westzyntiuksen rahastosta	1,225: 66
Toukokuussa korkoa:		W. Wavulinin rahast. ..	1,018: 82
Carl Sierckenin rahastosta ..	133: 50	Emma Grefbergin rahast.	5,843: 47
Gustava Katharina Brobergin y. m. rahastoista	691: 35		

Tohtorinrouva Emma Grefbergin rahaston koroista muodostettiin 7,500—2,500 markan suuruisia apurahaa, jotka annettiin 4 tytölle ja 3 pojalle. Apurahansaajista sai 1 tyttö opetusta tyttöjen ammattikoulussa, 2 tyttöä suomalaisessa oppikoulussa, 1 tyttö Heponiemen käytännöllisessä koulussa, 1 poika musiikkiopistossa ja 2 poikaa Öfverbyn maamieskoulussa.

Elätteleanto. Elätteelle annettuihin nähden vuonna 1919 tapahtuneet muutokset käyvät selville seuraavasta taulusta:

	Elätteelle annettuja kaupunkiin.		Elätteelle annettuja maaseudulle.		Elätteelle annettuja yhteensä.	
	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.
Vuodesta 1918 jäljellä olevia	3	280	64	632	67	912
Vuoden varrella elätteelle annettuja ..	—	188	13	353	13	541
Yhteensä	3	468	77	985	80	1,453
Näistä:						
Sürrettiin toiselle elätteleantoalueelle	—	14	1	20	1	34
Vanhemmat tai omaiset ottivat huostaansa	—	21	—	60	—	81
Toinen kunta otti huostaansa	—	—	—	1	—	1
Kasvatuslautakunta otti huostaansa ..	—	1	—	4	—	5
Poistettiin kirjoista työkykyisiksi tultuaan	—	13	1	52	1	65
Otettiin kunnalliskotiin, kunnalliskodin lastenkotiin tai muuhun laitokseen ..	—	18	4	25	4	43
Kuoli	—	8	8	4	8	12
Vuoden varrella eronneita yhteensä	—	75	14	166	14	241
Vuoteen 1920 jäi jäljelle	3	393	63	819	66	1,212

Maaseudulle elätteelle annettujen jakautuminen niiden eri paikkakuntain kesken, missä vaivaishoitohallituksella on paikallisasiamiehiä, näkyy seuraavasta taulusta:

Elätteleantoalue.	Jäljellä v:sta 1918.		Vuonna 1919 lisäksitulleita.		Vuonna 1919 poistuneita.		Jäljellä v:een 1920.	
	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.
Espoon pit. ..	3	73	—	18	1	13	2	78
Kirkkonummen ” ..	2	64	1	8	—	10	3	62
Siuntion ” ..	4	44	1	2	2	6	3	40
Vihdin ” ..	3	60	—	12	2	10	1	62
Helsingin ” ..	4	70	—	30	1	12	3	88
Tuusulan ” ..	—	49	—	7	—	13	—	43
Sipoon ” ..	1	36	—	4	—	5	1	35
Janakkalan ” ..	—	14	—	2	—	4	—	12
Nurmijärven ” ..	1	40	—	8	—	6	1	42
Vähänkyrön ” ..	—	—	—	41	—	3	—	38
Alavuden ” ..	—	—	—	27	—	4	—	23
Kosken ” ..	—	—	—	15	—	—	—	15
Marttilan ” ..	—	—	—	8	—	2	—	6
Lapinlahden ” ..	—	—	—	5	—	—	—	5
Haapaveden ” ..	—	—	—	5	—	2	—	3
Joroisten ” ..	—	—	—	11	—	1	—	10
Muut kunnat ¹⁾	46	182	11	150	8	75	49	257
Yhteensä	64	632	13	353	14	166	63	819

¹⁾ Tähän luetaan ne kunnat, joissa ei ole erityisiä asiamiehiä, vaan joissa asianomaisen vaivaishoitoviranomainen suorittaa valvonnan.

Vaivaishoitohallituksen Vihdin ja Tuusulan paikallisasiamiehet, neidit F. Gräsback ja M. Winqvist, erosivat vuoden varrella; heidän sijaansa otettiin neidit M. Malmgren ja R. Finnberg. Paitsi aikaisemmin käytäntöön otetuille elättelelentoalueille oli vaivaishoitohallituksen vuonna 1919 pakko sijoittaa joitakin lapsia seuraaviin kuntiin, joissa sosiaalishallituksen köyhäinhuolto-osaston välityksellä hankitut asiamiehet valvoivat lasten hoitoa:

Pitäjä.	Paikallisasiamies.	Pitäjä.	Paikallisasiamies.
Vähäkyrö	Rouva S. Karhu.	Lapinlahti	Rouva E. Halonen.
Alavus	Neiti A. Leppänen.	Haapavesi	Herra R. Huikari.
Koski	Rouva L. Narvi.	Joroinen	Pastori A. Pajula.
Marttila	Diakooni F. Haapakallio.		

Kaupunkiin elättelelle annetuista lapsista suoritettava korvaus korotettiin tammikuun 1 p:stä 1919 90 markkaan lasta kohti kuukaudessa. Elättelelle annettujen tarkastusta vaikeutti suuresti kyytihevosten saannin hankaluus maaseudulla ja osoittautui välttämättömäksi sallia paikallisasiamiesten vähentää tarkastuskäyntien luku 4:stä 2:een vuodessa. Kaupungissa sujui tarkastus häiriöttä.

Lasten käyttäytyminen kodeissa ja kouluissa samoin kuin heidän edistymisensä oli yleensä tyydyttävä. Myöskin lasten terveydentila oli ylipäänsä hyvä. Kaupunkiin elättelelle annetut lapset kävivät seuraavia kouluja:

	Ruotsinkielisiä.		Suomenkielisiä		Yhteensä.
	Poikia.	Tyttöjä.	Poikia.	Tyttöjä.	
Lastentarhassa	2	10	12	16	40
Kansakoulussa	17	31	39	36	123
Oppikoulussa	1	6	—	3	10
Yhteensä	20	47	51	55	173

Päiväkodit. Eri päiväkodeissa hoidettiin vaivahoidon kustannuksella 836 lasta, näistä 104 vaivahoidon omissa lastenkodeissa, Hämeenkadun 8:ssa ja Pengerkadun 4:ssä. Ensinmainittu koti perustettiin huhtikuun 1 p:nä silloin käyttämättömään kansakouluhuoneistoon, mutta sen oli pakko lokakuun 3 p:nä lopettaa toimintansa, kun huoneisto jälleen tarvittiin varsinaiseen tarkoitukseensa. Tänä aikana hoidettiin kodissa 79 lasta yhteensä 2,814 päivää. Pengerkadun lastenseimi avattiin lokakuun 15 p:nä ja oli toiminnassa vuoden loppuun. Hoidettujen lasten luku oli 25 ja hoitopäiviä 489.

Lastenkoteja hoidettiin samoin kuin edellisenä vuonna. Vuonna 1919 otettiin koteihin ja erosi niistä seuraavat määrät lapsia:

	Oulunkylän lastenkoti.			Kullan torpan lastenkoti.	Ryttylän lastenkoti.	Koulukoti.	Yhteensä.
	Pikku-lasten-osasto.	Väli-lasten-osasto.	Yh-teensä.				
Jäljellä vuodesta 1918	41	36	77	38	83	14	212
Otettiin vuoden varrella	92	118	210	127	70	25	432
Yhteensä	133	154	287	165	153	39	644
Näistä:							
Ottivat vanhemmat tai omaiset hoitoonsa	14	48	62	48	36	6	152
” muut kunnat hoitoonsa	1	2	3	4	2	—	9
Annettiin elättelelle	27	27	54	15	30	4	103
Otettiin lastenhoitolaitokseen	2	19	21	45	13	17	96
” sairaalaan	45	27	72	4	3	—	79
Kuoli	12	—	12	—	—	—	12
Yhteensä eronneita	101	123	224	116	84	27	451
Jäljellä vuoteen 1920	32	31	63	49	69	12	193

Vuoden varrella koteihin otetuista lapsista oli 307 avioliitossa ja 125 avioliiton ulkopuolella syntyneitä.

Lastenkotien tila oli kertomusvuonna erittäin tyyten käytetty ja ajoittain vallitsi liikasijoitustakin, etupäässä sen johdosta että vaivaishoitohallituksen kaupungissa vallitsevan asuntopulan johdosta täytyi ottaa niin suuri määrä lapsia hoitoonsa.

Vuonna 1919 sattui Oulunkylän lastenkodissa pikkulasten keskuudessa useita hinkuyskän ja vatsaripulin tapauksia, joista, huolimatta siitä että lapset viipymättä lähetettiin sairaalaan, useimmiten oli seurauksena kuolema. Muissa lastenkodeissa terveydentila yleensä oli tyydyttävä.

Eri lastenkotien kustannukset käyvät selville allaolevasta yhdistelmästä:

	Kokonaiskustannus, Smk.	Lasten yllä- pitopäiviä.	Keskikustannus lasta ja päivää kohti, Smk.
Oulunkylän lastenkoti	210,867: 80	25,650	8: 22
Kullan torpan lastenkoti	138,627: 56	14,008	9: 90
Ryttylän lastenkoti	260,457: 08	28,199	9: 24
Koulukoti	¹⁾ 38,517: 37	2,319	16: 61
Yhteensä	648,469: 81	70,176	9: 24

Oulunkylän ja Kullan torpan lastenkodit olivat taloudenhoitoon nähden yhdistetyt kunnalliskotiin. Kustannukset ruuasta nousivat ensinmainituksa kodissa 125,122: 69 markkaan ja jälkimmäisessä 89,856: 02 markkaan. Ylläpitopäiviä (sekä hoidokkien että henkilökunnan) oli Oulunkylän lastenkodissa yhteensä 31,845 ja Kullan torpan lastenkodissa 16,476, joten siis yhden henkilön ravinto edellisessä kodissa tuli maksamaan 3: 93 markkaa, jälkimmäisessä 5: 30 markkaa päivässä.

Kunnalliskoti ja työlaitos. Kunnalliskotiin oli vuonna 1919 otettuna 839 ja työlaitokseen 260 henkilöä eli molempiin laitoksiin yhteensä 1,099 henkilöä (1,305 sijasta vuonna 1918). Kunnalliskotiin otetuista henkilöistä oli miehiä 177, naisia 578 ja lapsia 84.

Ikänsä mukaan ryhmittäytyvät nämä seuraavasti:

	Kunnallis- koti.	Työ- laitos.		Kunnallis- koti.	Työ- laitos.
Alle 3 vuoden	84	—	60—70 vuotiaita	145	56
15—20 vuotiaita	11	20	70—80 »	212	18
20—30 »	104	28	80—90 »	63	2
30—40 »	82	25	Yli 90 vuoden	3	
40—50 »	59	57			
50—60 »	76	54	Yhteensä	839	260

Kunnalliskodin hoidokeista oli 155 syntynyt Helsingissä ja 684 muilla paikkakunnilla, työlaitoksen hoidokeista taas 66 Helsingissä ja 194 muilla paikkakunnilla.

Kunnalliskotiin ja työlaitokseen otetuista 1,099 henkilöstä kuoli vuoden varrella 101 (163 sijasta vuonna 1918), nimittäin 45 miestä, 54 naista ja 2 lasta.

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

	Suurin määrä.	Vähin- määrä.	Keski- määrä.		Suurin- määrä.	Vähin- määrä.	Keski- määrä.
Tammikuussa ..	717	681	698.2	Huhtikuussa	764	731	744.4
Helmikuussa	741	718	728.9	Toukokuussa	728	673	696.4
Maaliskuussa	746	738	741.9	Kesäkuussa	671	641	650.0

¹⁾ Vuoden varrella laajennetun koulukodin kaluston ostoon käytetyt 18,000 markkaa poishuettuna.

	Suurin- määrä.	Vähin- määrä.	Keski- määrä.		Suurin- määrä.	Vähin- määrä.	Keski- määrä.
Heinäkuussa	644	623	634.1	Lokakuussa	647	624	634.8
Elokuussa	620	612	617.5	Marraskuussa ..	671	645	666.6
Syyskuussa	633	614	622.6	Joulukuussa	682	668	675.2

Mielisairaita oli laitoksessa 10 (vastaten 7 vuonna 1918), joista 5 miehiä ja 5 naisia.

2 miestä, 5 naista ja 3 lasta lähetettiin koteihinsa tai ottivat muista kunnista kotoisin olevat asiamiehet heidät laitoksesta.

Laitoksen kirjoihin merkittyjen avustuksensaajain luku oli vuoden alkaessa 682 ja vuoden päättyessä 682.

Hoidokkien työ. Kuten edellisinäkin vuosina pidettiin kunnalliskotiin otettuja avustuksensaajia itsekkunkin kyvyn mukaan sopivassa työssä, mikä käy ilmi siitäkin, että hoidokit valmistivat ja pitivät kunnossa kaikki vuoden varrella tehdyt uudet vaatekappaleet ja suurimman osan kalustoa. Niinpä valmistettiin esim. kunnalliskodin käsityöosastolla vuonna 1919 209 naisen pukua, 242 paria naisen housuja, 109 alushametta, 233 naisen paitaa, 41 alusliiviä, 335 paria naisen sukkia, 14 naisen päällystakkia, 335 esiliinaa, 243 puseroa, 38 hametta, 276 miehen paitaa, 53 paria miehen housuja. Sitäpaitsi valmistettiin vaivaishoitohallituksen elänteelle antamille lapsille melkoinen määrä vaatekappaleita. Kunnalliskodin miesten osastolla valmistettiin sitäpaitsi suurin osa laitoksessa käytetyistä erilaisista harjoista sekä n. 200 paria sarkatöppösiä pienempiä kalustoon kuuluvia esineitä mainitsematta; erilaisia korjaustöitä suoritettiin.

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin Kivelän ja Humaliston sairaalain sekä Oulunkylän, Kullan torpan ja Ryttylän lastenkotien vaatteiden pesu, minkä ohella siellä pestiin laitoksen henkilökunnan ja sen perheiden sekä Ukkokoti-yhdistyksen vaatteet. Kunnalliskodissa pestyjen ja mankeloitujen vaatteiden paino nousi 216,680 kiloon ja tuotti kaupungille 150,579 markkaa; tässä ei kuitenkaan ole otettu huomioon kunnalliskodin ja työlaitoksen vaatteiden pesua.

Maanviljelystä ja puutarhanhoitoa harjoitettiin samalla tapaa kuin aikaisemmin, kuitenkin niin että maa mikäli mahdollista käytettiin perunanviljelykseen. Perunannostoaikana vallinnut sateinen sää vahingoitti perunoita suuresti. Kertomusvuonna korjattiin 125 hl. nauriita, 128 hl. porkkanoita, 220 hl. lanttuja, 20,000 kiloa kaalia, 120,000 kiloa perunoita, 1,000 kiloa raparperia sekä sitäpaitsi sipulia, herneitä, kurkkuja y. m. Maanviljelyksen ja puutarhanhoidon tuottama bruttotulo oli 78,687 markkaa. Menot olivat 47,469: 35 markkaa.

Sianhoitoa harjoitettiin entistä laajemmassa mitassa. Vuoden alussa oli kunnalliskodin sikalassa 194 sikaa ja vuoden lopussa 230 sikaa. 3 siitoseläintä oli ostettu ja sianlihaa oli toimitettu kunnalliskodille 9,363 kiloa, Marian sairaalalle 1,025,5 kiloa, Kivelän sairaalalle 998 kiloa, kulkutautisairaalalle 550,5 kiloa ja Humaliston sairaalalle 209 kiloa eli yhteensä 12,146 kiloa. Sianruoka saatiin osittain kunnalliskodista, osittain kaupungin sairaaloista ja osittain puhtaanapitolaitoksen kautta. Bruttotulot nousivat 113,343 markkaan ja menot 176,700 markkaan, siihen luettuna vuoden varrella tapahtuneesta sianhoidon laajennuksesta aiheutuneet kustannukset.

Kunnalliskodin kirjasto käytettiin vuoden varrella ahkerasti. 4,800 nidettä lainattiin hoidokeille, niistä 3,406 suomen- ja 1,394 ruotsinkielisiä. Kirjastossa oli yhteensä 606 suomenkielistä ja 308 ruotsinkielistä nidettä paitsi aikakauskirjoja ja jokapäiväisiä lehtiä, joita kaikkia ahkerasti luettiin.

Elatuspäiväviien kokonaismäärä kunnalliskodissa ja työlaitoksessa oli 283,191 (vastaten 288,135 vuonna 1918). Nämä jakautuivat eri laitosten kesken seuraavasti:

	Avustuksen- saajia.	Virkaili- joita.	Palvelus- miehiä.	Yhteensä.
Kunnalliskoti.....	206,648	7,430	26,035	240,113
Työlaitos	39,732	365	2,981	43,078
	246,380	7,795	29,016	283,191

Kunnalliskodin ja työlaitoksen menot (maanviljelyksen ja sianhoidon menoja lukuunottamatta) nousivat yhteensä 2,504,600: 72 markkaan; keski-kustannus hoidokkia ja päivää kohden oli siis 10: 17 markkaa. Ruokatuotteita käytettiin 1,465,087: 79 markan arvosta; kun tämä summa jaetaan hoidokkien ja henkilökunnan elatuspäivien luvulla, saadaan keskikustannukseksi henki-löä ja päivää kohden 5: 17 markkaa (4: 27 vuonna 1918).

Kunnalliskodin ja työlaitoksen lääkärinhoito. Kunnalliskodin lääkäriellä oli vastaanotto sen poliklinikassa joka keskiviikko ja lauantai, minkä lisäksi hän tarvittaessa muinakin päivinä kävi osastoilla. Polikliinisten käyntien luku oli vuonna 1919 2,548 oltuaan edellisenä vuonna 2,887 ja jakautui vuo-den kuukausien kesken seuraavasti:

Tammikuu	222	Elokuu	172
Helmikuu	299	Syyskuu	206
Maaliskuu	320	Lokakuu	254
Huhtikuu	120	Marraskuu	267
Toukokuu	145	Joulukuu	170
Kesäkuu	160		
Heinäkuu	213		
		Yhteensä	2,548

Kulkutauteja esiintyi ainoastaan yksityisiä tuhka- ja vesirokon tapauksia.

Vuoden alussa kaupungissa raivoavan espanjantaudin johdosta avattiin työlaitoksessa huhtikuun 7 p:nä sairaalahallituksen alainen väliaikainen sairaalaosasto, jonka toiminta taas lopetettiin kesäkuun 11 p:nä. Siellä hoi-dettujen potilaiden suurin määrä oli 39. Kun osoittautui hyvin vaikeaksi varata kaupungin sairaaloissa sijoja erälle pitkällistä tautia poteville tai muuten jatkuvaa hoitoa tarvitseville kunnalliskodin hoidokeille, järjestettiin kun-nalliskotiin sitäpaitsi osasto erityisen hoidon tarpeessa oleville hoidokeille).

Vuoden kuluessa kuoli 101 hoidokkia. Kuolemansyyt olivat seuraavat:

Sydäntaudit	21	Suolitaudit	3
Vanhoudenheikkous	11	Vatsasyöpä	3
Verenvuoto aivoissa	9	Munuaistauti	1
Kalkkeutuminen	6	Ruusu	1
Tuberkulosi	2	Verenmyrkytys	1
Keuhkotulehdus	18	Palo	1
Keuhkopussintulehdus	1		
Influenza	23		
		Yhteensä	101

Vainajain ryhmittäminen ikänsä mukaan käy selville seuraavasta yhdis-telmästä:

20—30 vuotiaita.....	6	60—70 vuotiaita	33
30—40 »	6	70—80 »	30
40—50 »	4	Yli 80 »	14
50—60 »	8		
		Yhteensä	101

Vaivaishoidon menot ja tulot. Allaolevassa taulukossa annetaan tietoja vaivaishoidon lasketuista sekä todellisista menoista ja tuloista vuonna 1919¹⁾.

	Lasketut tulot ja menot.				Todelliset tulot ja menot		Määrä, millä todelliset tulot ja menot ylittivät (+) tai alittivat (−) lasketut.	
	Menosäännön mukaiset määrärahat.		Lisämäärärahat.					
Tulot.								
Tuloja kunnalliskodista ..	339,000	—	—	—	377,711	55	+	38,711 55
S:n työlaitoksesta	120,000	—	—	—	115,012	87	—	4,987 13
Korvausta köyhäin elatuksesta.....	250,000	—	—	—	543,315	63	+	293,315 63
Yhteensä Smk	709,000	—	—	—	1,036,040	05	+	327,040 05
Menot.								
Vaivaishoitohallitus	274,590	—	74,500	—	338,375	40	—	10,714 60
Kunnalliskoti ja siihen yhdistetyt laitokset (yhteiset kustannukset)	307,301	75	10,500	—	313,359	18	—	4,442 57
Kunnalliskoti	1,241,694	75	766,720	58	2,003,603	40	—	4,811 93
Työlaitos	374,544	50	38,743	92	411,807	49	—	1,480 93
Oulunkylän lastenkoti	199,749	25	12,100	—	210,867	80	—	981 45
Kullan torpan lastenkoti ..	142,416	90	—	—	138,627	56	—	3,789 34
Elänteelleantokustannuks. ²⁾	800,000	—	350,000	—	1,341,976	23	+	191,976 23
Sairaanhoidokustannukset .	500,000	—	—	—	564,417	96	+	64,417 96
Mielisairaiden hoitokustannukset	600,000	—	—	—	505,271	85	—	94,728 15
Lääkkeet	35,000	—	45,000	—	87,552	10	+	7,552 10
Suoranaiset avustukset....	1,250,000	—	600,000	—	1,507,155	47	—	342,844 53
Hautauskustannukset	15,000	—	20,000	—	40,611	80	+	5,611 80
Yhteensä Smk	5,740,297	15	1,917,564	50	7,463,626	24	—	194,235 41

Kaupungin 1919 vuoden rahasääntöön olivat vaivaishoitoa varten myönnetty määrärahat merkityt 5,898,297: 15 markan määräisinä, mistä kuitenkin kaupunkilähetyksellä ja pelastusarmeijalla oli käytettävänä yhteiskunnallista toimintaansa varten 128,000 markkaa ja diakonissalaitoksella lastenkotiansa varten 30,000 markkaa. Siten jäi vaivaishoidon menoihin 5,740,297: 15 markkaa. Tämä määrä osoittautui kuitenkin riittämättömäksi yhä lisääntyneihin kustannuksiin, minkä vuoksi kaupunginvaltuusto vuoden varrella myönsi lisäystä menosääntöön merkittyihin eri määrärahoihin yhteensä 1,917,564: 50 markkaa. Vakinaiset menot nousivat 7,463,626: 24 markkaan ylittäen siis menosäännön mukaiset määrärahat 1,723,329: 09 markalla. Menosäännön ulkopuolella kaupunginvaltuusto osoitti uuden puhelinjohdon teettämistä varten kunnalliskotiin 5,042: 50 markkaa, mistä summasta vuoden kuluessa käytettiin 4,951: 60 markkaa. Kaupunkilähetys sai vuoden

¹⁾ Yksityiskohtaisia tietoja saadaan julkaisusta Helsingin kaupungin tilasto V: 4. 1919. — ²⁾ Elänteelleantokustannusten määrärahaa suoritettiin myöskin Ryttylän lastenkodin ja koulukodin menot.

varrella 26,800 markan lisämäärärahan. Kalliinajanlisäyksinä maksettiin virka- ja palvelusmiehille 393,451: 32 markkaa ja palkintorahoina 61,782: 68 markkaa.

Tuloja kunnalliskodista ja työlaitoksesta sekä kaupungin saamaa korvausta köyhäin elatuksesta kertyi kaikkiaan 1,036,040: 05 markkaa. Kun edellä esitetystä, kaikkiaan 7,923,811: 84 markan menomäärästä luetaan pois vasta-mainittu tuloerä, olivat kunnan todelliset vaivashoitomenot vuonna 1919 kaikkiaan 6,887,771: 79 markkaa.

Seuraava taulu osoittaa eri menoerien välisen erotuksen vuosina 1919 ja 1918.

	Menot.				Lisäännys (+) tai vähentyminen (—) vuonna 1919 verrattuna 1918 vuoden menoihin.			
	1919.		1918.		Absoluutt.		%	
Vaivashoitohallitus	338,375	40	262,253	59	+	76,121	81	29.0
Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset (yhteiset menot)	313,359	18	81,607	50	+	231,751	68	284.0
Kunnalliskoti	2,003,603	40	1,521,749	35	+	481,854	05	31.7
Työlaitos	411,807	49	321,638	23	+	90,169	26	28.0
Oulunkylän lastenkoti	210,867	80	148,862	49	+	62,005	31	41.7
Kullan torpan lastenkoti	138,627	56	865,086	—	+	615,517	79	71.5
Elänteelleantokustannukset ²⁾	1,341,976	23						
Sairaanhoitokustannukset	564,417	96	295,736	02	+	268,681	94	90.9
Mielisairaiden hoitokustannukset	505,271	85	453,625	65	+	51,646	20	11.4
Lääkkeet	87,552	10	35,999	50	+	51,552	60	143.2
Suoranaiset avustukset	1,507,155	47	1,220,539	73	+	286,615	74	23.5
Hautausavustukset	40,611	80	25,499	—	+	15,112	80	5.9
Sekalaista	4,951	60	13,820	70	—	8,869	10	64.2
Kalliinajanlisäykset ja palkkiot..	455,234	—	201,656	64	+	253,577	36	125.7
Yhteensä Smk	7,923,811	84	5,448,074	40	+	2,475,737	44	45.5

¹⁾ Tähän sisältyvät Kullan torpan lastenkodin kustannukset. — ²⁾ Ks. muist. edell. siv.

Taulu III. Katsaus vaivaishoitohallituk-

Henkilöitä, jotka on lähe																								
Kunnalliskotiin ja työlaitokseen.					Lastenkoteihin.					Kaupungin sairaaloihin.										Ylei-				
Kunnallis-kotiin.			Työlaitokseen.	Yhteensä	Valvaston lastenkoteihin, koulu- ja muu. luett.	Kasvatustalokotiin.	Kasvatustalokotiin.	Eri päiväkoteihin.	Yhteensä.	Marian sairaalaan.	Sisätauti osast.	Kirurgiselle osast.	Kunnall. lastensairaalaan.	Kulutuslääkärin sairaalaan.	Humaliston sairaalaan.	Kivelän sairaalaan.	Melatriaiden hoito-osastolle.	Yleisosastolle.	Kunnalliskodin välttämättömälle sairaalalle.	Nielsenin mielisairaalaan.	Yhteensä.	Sisätauti osastolle.	Kirurgiselle osastolle.	Naistunt. osastolle.
Miehiä.	Naisia.	Lapsia.																						
Pääkanslia.																								
Tammikuu	13	12	—	8	33	—	—	2	5	9	49	20	3	—	4	30	2	—	1	109	2	1	—	—
Helmikuu	10	10	—	1	21	6	—	2	6	14	37	12	3	—	4	45	6	—	—	107	—	1	1	—
Maaliskuu	7	11	—	3	21	10	—	1	10	21	27	4	2	—	1	34	3	—	—	71	1	3	3	—
Huhtikuu	9	—	—	2	11	16	—	1	9	26	22	9	3	—	4	15	1	—	—	54	2	2	—	—
Toukokuu	2	4	—	—	6	8	1	—	11	20	34	13	3	—	1	27	1	—	—	79	2	—	—	—
Kesäkuu	4	7	1	—	12	4	—	—	16	20	29	6	1	—	2	32	9	—	—	79	1	2	2	—
Heinäkuu	—	5	—	1	6	13	—	—	4	17	20	3	9	—	3	12	3	—	—	50	—	1	—	—
Elokuu	—	5	1	3	9	8	—	—	6	14	23	7	1	—	6	7	3	—	54	101	1	—	1	—
Syyskuu	2	7	1	1	11	4	—	2	7	13	28	9	—	—	6	21	7	—	—	71	—	2	1	—
Lokakuu	5	6	1	7	19	6	—	—	14	20	51	7	2	—	4	28	7	—	—	99	2	—	3	—
Marraskuu	6	4	1	4	15	5	—	—	17	22	36	8	1	—	2	41	10	—	20	118	1	2	3	—
Joulukuu	6	6	2	3	17	7	—	—	17	24	26	—	—	—	2	23	6	—	—	57	—	3	1	—
Yhteensä	64	77	7	33	181	89	1	8	122	220	382	98	28	—	39	315	58	—	75	995	12	17	15	—
Haarakanslia I.																								
Tammikuu	13	33	4	13	63	31	—	1	—	32	36	5	9	—	7	40	6	—	—	103	—	—	—	3
Helmikuu	7	21	4	12	44	13	—	—	92	105	26	4	6	—	6	52	28	—	—	122	—	—	—	—
Maaliskuu	10	14	1	7	32	17	—	—	87	104	21	6	12	—	6	41	17	—	1	104	—	1	1	—
Huhtikuu	4	8	1	6	19	14	—	—	59	73	11	8	2	3	6	22	10	—	—	62	—	1	—	—
Toukokuu	—	9	1	1	11	16	—	—	103	119	6	4	4	1	7	9	6	—	1	38	—	—	—	—
Kesäkuu	3	9	5	5	22	21	—	—	105	126	14	11	4	—	9	9	12	—	—	59	1	—	—	—
Heinäkuu	1	6	—	6	13	4	—	—	50	54	12	3	1	—	7	14	8	—	—	45	1	1	—	—
Elokuu	—	4	—	1	5	5	—	—	34	39	12	4	2	—	5	5	6	1	—	35	1	1	1	—
Syyskuu	4	10	—	5	19	15	1	3	74	93	12	3	3	—	6	17	6	6	—	53	1	1	2	—
Lokakuu	8	4	—	5	17	7	—	—	43	50	17	4	4	—	2	18	21	—	1	67	1	1	3	—
Marraskuu	3	5	—	5	13	9	2	—	34	45	35	18	10	—	2	34	6	—	35	140	—	—	5	—
Joulukuu	3	15	2	3	23	4	—	—	15	19	32	3	2	—	3	12	12	—	—	64	—	—	4	—
Yhteensä	56	138	18	69	281	156	3	4	696	859	234	73	59	4	66	273	138	7	38	892	4	5	19	—
Haarakanslia II.																								
Tammikuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Helmikuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maaliskuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huhtikuu	—	—	—	—	—	—	—	—	14	14	2	1	—	—	2	—	1	1	—	7	—	—	—	—
Toukokuu	1	2	—	—	3	6	—	—	31	37	10	2	—	—	2	—	4	—	1	19	—	—	—	—
Kesäkuu	—	—	—	—	—	4	—	—	65	69	16	6	—	—	1	—	2	1	—	26	—	—	—	—
Heinäkuu	1	2	—	—	3	4	—	—	45	49	5	5	—	—	1	—	4	2	—	17	1	—	—	—
Elokuu	—	1	—	1	2	12	—	—	16	28	9	3	—	—	2	—	3	—	—	17	1	2	1	—
Syyskuu	2	4	2	1	9	13	—	2	66	81	13	4	—	—	—	6	1	—	—	24	1	—	—	—
Lokakuu	3	4	—	—	7	3	—	—	50	53	8	—	—	—	—	8	1	—	—	17	2	—	—	—
Marraskuu	2	3	—	2	7	12	—	—	26	38	26	2	—	—	1	—	18	2	—	49	—	—	1	—
Joulukuu	—	2	1	—	3	2	—	—	21	23	5	—	—	—	1	—	3	2	—	11	—	—	—	—
Yhteensä	9	18	3	4	34	56	—	2	334	392	94	23	—	1	9	—	49	10	1	187	5	2	2	—

sen kansliain työhön vuonna 1919.

tetty	seen sairaalaan.		Yksityis-sairaaloihin.	Varattomuuden todistuksia										Suoranaisia avustuksia.	Evättyjä anomuksia.	Muita asioita.	Kaiken kaikkiaan.						
				Hautauksia.						Maksutonta lääkärinhoitoa.								Lääkkeitä.					
				Sairasparseleja.						Maksutonta lääkärinhoitoa.								Hautauksia.					
				Oikeusapua varten.						Verojen maksuun.								Passia varten.					
				Eläkettä varten.						Parantolaan pääsemiseksi.								Koulunkäyntiä varten.					
Muita varattomuuden todistuksia.						Parantolaan pääsemiseksi.				Koulunkäyntiä varten.				Muita varattomuuden todistuksia.									
7	3	1	1	2	2	1	98	1	14	36	17	7	5	2	—	—	10	1,778	8	800	2,943		
3	1	1	3	1	1	1	177	2	15	21	15	21	5	3	—	—	7	1,293	9	931	2,654		
4	—	1	2	1	1	1	196	—	27	24	15	274	4	10	5	4	4	1,285	19	1,379	3,874		
3	1	1	2	2	1	1	229	1	33	54	7	181	4	2	2	—	—	1,288	39	1,344	3,290		
1	2	1	1	1	1	1	197	—	32	31	14	83	5	3	5	7	—	1,349	19	483	2,343		
6	—	1	—	—	—	—	157	2	11	18	14	5	1	1	4	1	—	1,212	5	491	2,046		
2	—	—	—	—	—	—	244	2	2	25	16	51	4	—	2	—	4	998	12	—	1,438		
3	—	—	—	—	—	—	153	7	11	13	20	52	—	2	1	4	—	903	5	112	1,414		
1	2	—	—	—	—	—	133	2	18	12	25	7	4	1	3	29	18	912	12	—	1,278		
1	—	—	—	—	—	—	139	—	15	11	22	21	1	3	—	1	24	1,029	10	934	2,355		
—	—	—	—	—	—	—	134	—	23	19	20	11	4	1	—	—	23	1,036	6	858	2,297		
5	1	—	—	—	—	—	105	2	16	16	15	8	3	5	2	1	13	1,078	9	853	2,236		
36	7	4	6	7	104	8	1,962	19	217	280	200	721	40	33	24	49	103	14,161	153	8,185	27,668		
—	—	—	—	—	—	—	315	4	25	16	17	—	—	1	—	—	—	2,837	82	1,836	5,334		
5	—	—	—	—	—	2	264	—	92	8	9	5	—	—	—	—	—	2,733	59	529	3,977		
—	—	—	—	—	—	—	282	3	100	14	10	227	—	2	—	—	—	3,234	84	824	5,027		
—	—	—	—	—	—	3	326	3	115	46	9	58	—	—	—	—	—	2,844	74	443	4,079		
—	—	—	—	—	—	—	134	2	28	12	11	24	—	—	—	—	—	1,832	88	631	2,931		
2	—	—	—	—	—	1	131	4	33	5	5	—	1	—	—	—	—	1,221	71	463	2,148		
—	—	—	—	—	—	2	158	3	39	7	8	14	1	—	—	—	—	987	100	401	1,836		
—	—	—	—	—	—	—	175	—	46	7	16	40	—	—	—	—	—	1,061	76	26	1,530		
—	—	—	—	—	—	2	120	3	60	4	13	5	—	—	9	—	—	1,117	108	359	1,970		
1	2	—	—	—	—	—	122	6	46	6	14	4	—	1	—	1	—	1,212	114	472	2,141		
1	1	—	—	—	—	—	138	6	70	6	6	2	—	—	—	—	—	1,191	136	869	2,630		
3	—	—	—	—	—	—	133	1	48	7	7	1	—	—	—	—	—	1,229	120	1,027	2,686		
3	16	1	3	8	59	—	2,298	35	702	138	125	380	2	4	—	11	—	21,498	1,112	7,880	36,289		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	52	1	4	5	—	7	—	—	—	—	—	645	30	30	795		
—	—	—	—	—	—	—	88	1	19	3	1	4	—	—	—	—	—	1,073	103	98	1,449		
—	—	—	—	—	—	2	86	1	24	—	3	3	—	—	—	—	—	748	106	124	1,192		
—	—	—	—	—	—	—	74	2	48	—	2	9	—	—	—	—	—	711	148	110	1,175		
—	—	—	—	—	—	—	79	4	50	4	1	10	—	—	—	—	—	575	109	95	978		
—	—	—	—	—	—	1	81	1	40	—	4	1	—	2	—	2	—	703	120	206	1,277		
—	—	—	—	—	—	—	82	3	38	—	2	—	—	—	—	—	—	814	138	234	1,394		
1	—	—	—	—	—	—	88	2	50	3	4	—	—	3	—	—	—	935	247	268	1,697		
1	—	—	—	—	—	—	81	3	50	—	4	—	—	—	—	—	—	995	184	129	1,487		
2	2	—	—	—	—	5	711	18	323	15	21	34	—	7	—	2	—	7,199	1,185	1,294	11,444		

Taulu. I. Helsingin kaupungin työlaitoksen toiminta vuonna 1919.

	Tulot hoidokkien päivätoista, tarveaineet lukuun otettuina, Smk.						Yhteensä.	Tehtyjä päivätoita.	Päivätoimien keskiarvo, Smk.
	Vieraita töitä.	Työatitok-selle tehtyjä töitä.	Kunnallis-kodille teh-tyjä töitä.	Onlunkyyän lastenkodille tehtyjä töitä.	Kullan torpan lastenkodille tehtyjä töitä.				
Sepänpaja	575 50	174 20	3,450 90	198 50	60 —	4,459 10	544	8 19	
Suutarintyöpaja	31,583 45	7,792 —	14,361 53	5,143 —	2,647 —	61,526 98	3,012	20 42	
Räätälin- ”	1,094 39	1,766 10	422 10	— —	— —	3,282 59	1,874	1 75	
Puusepän- ”	15,544 60	864 50	13,106 43	1,115 85	1,499 55	32,130 93	1,560	20 59	
Maalarin- ”	3,893 90	2,621 60	8,494 95	704 30	529 75	16,244 50	1,411	11 51	
Kirjansidontatyöt ...	815 25	95 25	376 38	— —	— —	1,286 88	359	3 58	
Sekalaiset työt	10 10	10,348 —	20,103 35	1,640 —	618 25	32,719 70	24,299	1 35	
Yhteensä Smk	53,517 19	23,661 65	60,315 64	8,801 65	5,354 55	151,650 68	33,059	4 59	

Taulu. II. Työaineiden käyttö Helsingin kaupungin työlaitoksen työpajoissa vuonna 1919.

	Säästö vuodesta 1918.	Vuoden varrella ostettu.	Yhteensä.	Vuoden varrella käytetty.	Säästö vuoteen 1920.
	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
Sepänpaja	3,611 84	1,200 20	4,812 04	1,857 90	2,954 14
Suutarintyöpaja	14,575 09	35,788 14	50,363 23	40,250 47	10,112 76
Räätälin „	69 57	1,025 90	1,095 47	887 87	207 60
Puusepän „	17,229 87	33,825 25	51,055 12	22,614 87	28,440 25
Maalarin „	4,644 12	7,266 20	11,910 32	9,806 85	2,103 47
Kirjansidontatyöt	98 34	741 —	839 34	455 48	383 86
Sekalaiset työt	505 33	123 45	628 78	141 82	486 96
Yhteensä Smk	40,734 16	79,970 14	120,704 30	76,015 26	44,689 04
Valmiita tuotteita varastossa	20,304 —	3,035 —	23,339 —	13,893 33	9,445 67
Kokonaistulos Smk	61,038 16	83,005 14	144,043 30	89,908 59	54,134 71